

CRUCIADA

PROGNOZUL ANULUI

Săptămânal de luptă politică și spirituală
Apare în fiecare Joi

Redacția și Administrația:
Calea Victoriei 142, București

Fondator: Mihail Stelescu

ABONAMENTE | 1 an 100 Lei
6 luni 50 "
3 " 25 "

100

Naționalismul în artă

După un proces

de Prof. univ. C. RADULESCU-MOTRU.

Se împlinesc, cu acest număr, o sută de numere ale *Cruciadei* Românilor.

Pornită să fie îndrumare nouă pentru o țară veche, și în special menită să schimbe un drum greșit pe care o întreagă generație de tineri se avântase orbește în entuziasmul ei generos, această gazetă a avut de luptat greu, număr de nu măr pentru a-și atinge astăzi suta. Săptămână de săptămână, lupta noastră se dovedea victorie. Greutățile pe care le întâmpina apariția ei regulată, greutăți pe care le am ascuns publicului cât am putut mai bine, păreau uneori de netrecut.

Se cade să mulțumim aici acelor câțiva prieteni care au înțeles nevoile noastre și ne-au ajutat.

Am mai avut de luptat cu oameni răi și invidioși, cărora curățenia sufletului nostru le era moarte, iar lupta noastră dărză, demascare.

Au încercat toate armele pentru a ne doborâ. În primul rând ntrigă și calomnia, șoptite abii la țureche, difuzate diabolic printre oamenii de buna credință. Se făcea un reproș până și din modul demn cum se prezintă această gazetă număr de număr.

Nu puteau concepe că munca neprecupețită putea să fină loc de subvenții „jidovești” și că în țara tuturor compromisurilor un om a putut să rămână pe poziția lui inițială de curățenie.

Cu ochi injectați de neîmpoșcoara ura lor, plină de fier și venin.

După ce ne-au încercat în toate felurile crezând că ne vor putea înduplica, ne-au ucis directorul crezând că astfel vor abate destinul rușiei de pe capul lor.

S-au înșelat. Azi, ca și în trecut, purtăm fleurul roșu peste cangrena murdăriei lor.

Ne aducem aminte în aceste momente de cei ce cu prietel vieții lor au dus flamura luptei cruciate: Mihail Stelescu și Colonelul Nicolae precum și de Panait Istrati care a colaborat la *Cruciada* în ultima frântură de viață ce-i mai rămăsese.

Cititorilor noștri și tuturor celor ce ne-au acordat încredere, tuturor celor ce și-au pus nădejdea în noi, le promitem să rămânem și de acum înainte aceiași luptători hotărâți pentru mai binele Neamului Românesc prin:

Muncă,
Cinste,
Adevăr,

Vasile C. Dumitrescu

Secolul trecut, în care s'au așezat la noi începuturile artei plastice, a fost dominat de imperioasa poruncă a afirmării naționalității. În toate ramurile vieții noastre publice se urmărea, înainte de orice, dovedirea dreptului pe care neamul românesc îl are la o suveranitate națională. Sub influența acestui scop, constatăm că, între primii noștri pictori cu renume, mulți, fără să-și schimbe metoda de lucru învățată la străini, ba de multe ori imitând chiar până la servilitate metodele străine, alegeau totuși pentru pânzele lor motive cu caracter național: pe unele, din istorie, pe altele din înfățișările actuale ale pământului și ale populației românești. De multe ori chiar artiștii, străini de origină, după câțiva ani de ședere la noi, făceau la fel. Toată lumea era mulțumită, când pe pânzele pictate vedea răsfrățându-se: figuri, scene sau peisaje naționale. Afirmarea naționalității se credea prin aceasta pe deplin satisfăcută. Pictura era națională, fiindcă pe ea se înfățișau subiecte naționale. Secolul trecut nu merge mai departe cu cerințele sale naționaliste.

Noi acei de astăzi suntem mai pretențioși. Naționalismul nostru merge spre un adânc sufletesc necunoscut celor din secolul trecut. Originalitatea pe care o are artistul în concepția realității și măiestria tehniceii lui sunt pentru noi cu mult mai importante, la determinarea naționalității, decum este alegerea subiectului. Același subiect poate fi tratat de pictori cu totul străini unii de alții. Scenele din Biblie, bunăoară, au ser-

vit drept subiecte pentru pictori din toate țările și din toate timpurile. Aceasta n'a împiedecat despărțirea acestor pictori în diferite școli naționale. Căci în vederile timpului nostru, repetăm; nu origina etnică a subiectului pictat, ci tipul sufletesc la care aparține originalitatea creatoare a celui care pictează, precum și acel ce particular care diferențiază măiestria tehnică a unui pictor față de alt pictor, constituiesc criteriile care hotărăsc cărei naționalități aparține pictorul.

În activitatea comercială lucrurile se petrec altfel. Aici categoria etnicului se confundă cu categoria naționalului. Aici produsul muncii unui Român, fie original sau nu, se socotește produs național și intră în circulația valorilor din comerț. În activitatea artistică însă nu orice produs ieșit din mâna unui Român este și național. În această activitate caracterul național este rodul unei cuceriri spirituale: național în artă este produsul care corespunde unui anumit tip de creație și unei anumite măiestrii de tehnică. Comerț Național au toate popoarele; artă națională au numai popoarele dotate cu originalitate. Aceste adevăruri sunt banale pentru cunoscătorii în ale artei, ele trebuie totuși să fie repetate, fiindcă se găsesec încă mulți în publicul nostru cel mare, care judecă în problemele de artă cu mentalitatea formată la școala materialismului economic.

Dacă subiectul nu hotărăște de caracterul național al unei picturi, el hotărăște încă și mai puțin de valoarea acesteia. Un pictor ori-

ginal poate face ca un subiect luat din viața obișnuită zilnică o operă de mare valoare, pe când un pictor fără originalitate poate face cu un subiect cât de majestuos o operă fără nici o valoare. Pentru pictorul mare, nu există scene din viață, potrivite și nepotrivite artei peisaje artistice și peisaje neartistice, căci armonia frumosului nu stă în afară de ochiul lui, pentru a fi prinsă, cum prinde fotografii pe placă forma lucrurilor externe, ci stă în constituția sa internă sufletească. Lumea înfățișată de el pe pânză este o realitate nouă pe care el și-o construiește singur dinlăuntrul sufletului său, iar nu o simplă copie. Artă cea bună, cea adevărată, este totdeauna o creație isvorâtă dintr'un suflet original. Fie cât de bogat în impresii, mediul cosmic și social, în care își petrece viața un popor, acest mediu prin el însuși nu determină caracterul artei pe care o va produce poporul. Sub cerul limpede al Egiptului s'a produs o artă rigidă, monumentală; sub cerul nouros al Olandei, dimpotrivă, o artă plină de colorit și de vioiciune. Cum este sămânța originalității așa este și arta. Dintr'o sămânță amestecată și impură, iese o artă desordonată, fără personalitate și fără caracter național; dintr'o sămânță curată ca lamura, iese o artă care se continuă și face admirația lumii. Sunt popoare cu vocație artistică și popoare fără vocație artistică.

Prof. C. Rădulescu-Motru

Procesul asasinării lui Miha Stelescu a fost.

Omoritorii au fost condamnați la muncă silnică pe viață. Și ucisul și ucigașii sunt tineri, ba între ei se găsesec și câțiva teologi. Ce a îndemnat pe acești copii ai nației românești, să omoare pe un fost prieten și încă pe un pat de spital, e greu de desbătut într'un articol de gazetă. Ceea ce știu este că educația așa cum se face la noi, lasă foarte mult de dorit. Se pune multă greutate pe îngrădirea cunoștințelor în școli, dar nu se ține socoteală mai de loc de educația virtuților, de educația morală. Ar trebui să se știe că atunci când totul ce s'a învățat în școală s'a uitat, ceea ce este virtutea sau deprindere morală nu se va uita în veci.

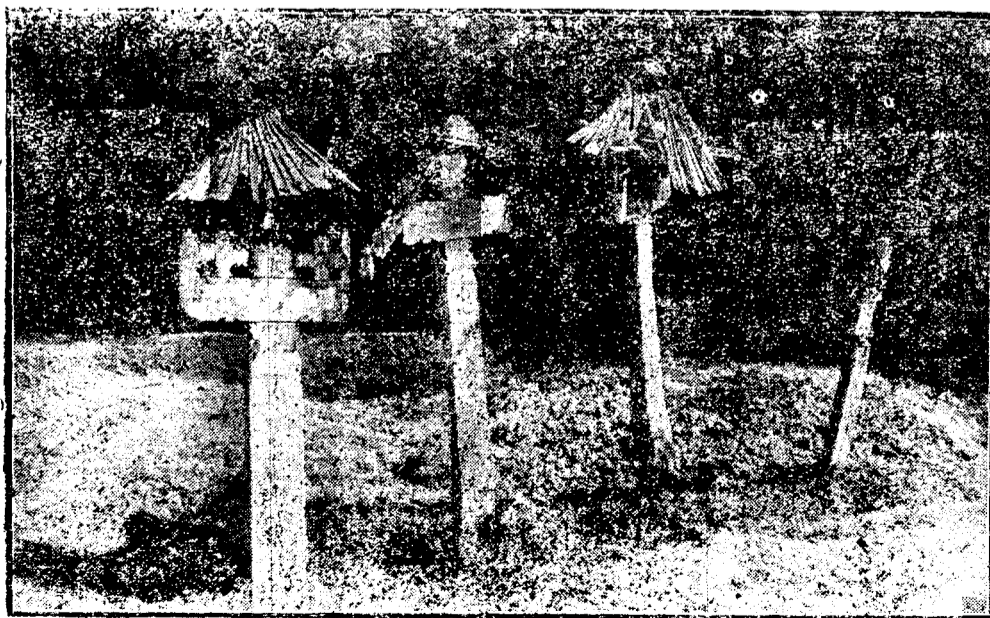
Nu poate fi vorba de o morală sănătoasă, când câțiva tineri se întovărășesc pentru a ridica viața altuia, cu deștăruș și secură. niște fetițe de școală secundară se sinucid ca să fie în notate romanelor ieftine de scuzăție, unde cenzura nu-și află rostul.

Problema educației morale, nu se rezolvă prin porunci scrise, prin circulări, prin panglicărie — chiar și tricoloră — scoasă pe nas de către unii miniștri, ce cred că au rezolvat problema educației, schimbând titlul ministerului respectiv. Aceste probleme se desleagă numai prin exemple, care sunt cele mai convingătoare.

Țara, în care virtuțile sunt călărite de vicii, unde adevărul este răpus de minciună, lumina complexită de întuneric, binele răsplătit cu răul, inteligența supusă de prostie, cinstea înfrântă de necinste, buna credință uzurpată de rea-credință, modestia acoperită de îngâmfare, superioritatea umbrită de mediocritate, cultura vrășmășită de ignoranță, bunul simț pălmuit de nerușinare, respectul îmbrâncit de neobrăzare, munca considerată ca ceva înjositor și lenea pusă la locul de cinste, unde uciderea aproapelui este considerată drept faptă de vitejie, — zic — ceea țară se află pe marginea unei prăpastii din care cu greu s'ar mai putea salva.

Acei ce se bat cu pumnul în piept la toate răspântiile arătând că doresc binele neamului acestuia trebuie să-și dea seama că numai copiii buni sporesc numele bun ai părinților, pe când cei răi omoară numele ori cât de mari și de bun l'ar fi avut înaintașii lor

Căpitan Gh. BELEUȚĂ
invalid de războiu

Aur Ce este Cruciada Românismului?

din piatră seacă

Să nu zică întru inimile lor bine este, bine este sufletului nostru; nici să zică: înghițu-l-am pre dânsul, a spus psalmistul cu grăitoarea lui îndumnezeire, Mihail Stelescu a durat brazdă nouă peste înțelenita noastră țarnă. Ne întoarcem astăzi sufletul către răsărituri și ne închinăm smeriți la pălpăitoarea lui aureolă. Depaste. acolo în marea rânduire cerească, cineva ne oăläuzește pașii către româneștile înfăptuiri pe cari ni le-a schițat în gânduri veevodale.

Neclintiți vom sta la proră cu mărețnl lui îndemn pe buze și vom sădi pe brazda trasă de el anume holdelor viitoare. Dreptatea s'a poporât tumultos peste cenușa lui, pe când la orizonturi se deschid aripi noi caesă-i slăveassă în prohod primăvăratie truda lui de eră nouă.

Deschide ochii, Mihail Stelescu și oprind cu privirea ta pângăritori ogorului tău.

Un strigăt sângerat al unui om cu românescul tău sânge în vine, îmi oprește gândul la fiecă pas.

Alături de el, o țară întreagă zidită în tradiția și țărâna neamului tău, strigă cu toată ființa ei: pază pentru fiii patriei tale. Pe când răul diabolic din ascuțitul topoarelor care ți-au spurcat trupul, uicide în sufletul vlăstarilor ceți fluturau feciorelnic atâtea nădejdi, tot bunul agonisit din părinții și strămoșii tăi.

Că iată ce spune ei oamenii de haotică și bizară descendență: «neîncrezători, sectari și răsbunători să fie, până la a bea sângele omului».

Și toate paginile ziarelor care ți-au pregătit moartea, răspundesc cu slovă otrăcită nelegiuita lor înțelepciune, cu îndemnuri la sânge și moarte se pregătesc sufletele încălzite altădată de cuvântul tău ales.

Dela Eminescu, Nicolae Bălcescu și Păvan la... craii sângele și-ai pângăriturilor de zidire românească.

Fericită Continuitate! Vajnic destin!

Iată unde a ajuns, la ce biruitoare înălțime primatul spiritului pe întinderea hotarului tău.

Iată româneasca noastră «revoluție socială». Iată emanciparea persoanei, fiorul mesianic și înălțimea morală a fratelui tău de sânge.

Iată elementul de creație, de înfăptuire, de țărire și progres, care se conturează hioos din paginile de îndrumare naționalistă.

Iată.

Sabin Dondoc

VOIAJURI DE PRIMĂVARĂ

Organizate de biroul de voiaj Ing. Erdes
București, calea Victoriei 168

1. Voiajuri lunare la expoziția Internațională din Paris. viitoarele plecări 2 Iunie și 9 Iunie

2. Excursii la Londra în cadrul voiajurilor noastre la Paris, cu prețuri externe de avatajoase

3. Voiajul pe marea Mediterană cu transatlantice de mare tonaj. viitoare plecarea 23 Iunie și 26 August

4. Voiajuri săptămânale în alte Dunării în tot cursul verii.

5. Voiajuri de cură la Karlbad, Marienbad, Franzensbad, Pystan. Plecări zilnice.

Cereți prospecte.

Prin îndreptar pentru cei ce vor să adere la Cruciadă

1. Cruciada Românismului este o mișcare de revendicări sociale și spirituale pentru ridicarea românismului la gradul de factor universal în orientarea spirituală și socială a omenirii.

2. Cruciada nu este nici de dreapta nici de stânga, deoarece nu admite abuzurile, demagogia, necinstea, crima, tirania, lipsa de libertate și defectele uneia cât și celeilalte. Cruciada găsește cuvintele „dreapta” și „stânga” lipsite de sens. O mișcare de realizări sociale perfectă, trebuie să înglobeze în programul ei soluțiile cele mai bune și posibile de aplicat la mediul în care se dezvoltă.

Cruciada Românismului este o sinteză a necesităților reale și prezente, ale societății moderne E. contra democrației definitiv subrezită și contra burgheziei liberale, irefutabil compromisă.

3. Cruciada Românismului nu e fascistă, nici hitleristă. Ea nu e o imitație, ci o necesitate a timpului și a locului.

4. Cruciada Românismului e anti-comunistă, socotind comunismul ca o nouă plagă de foamete și debandadă svârțită asupra omenirii. Cruciada socotește că principiile și punctele de program bune în soluționarea problemelor muncitorești, se pot aplica fără tirania sângeroasă și bestială a G.P.U.-lui, fără dărâmarea credinței din om și fără înfometarea și animalizarea mulțimilor.

5. Cruciada Românismului e în contra aristocrației banului și pentru crearea unei nobilimi a spiritului, a geniului, a creatorilor.

6. Cruciada Românismului e în contra partidelor care împart țara în grupe ce se sfășie între ele. Ea vrea să realizeze un tot omogen și animat de același avânt: binele neamului.

7. Cruciada Românismului socotește credința creștină ca una din pârghiile de bază ale societății și sufletului omenesc. Ea învederează o biserică vie și misionară în locul celei de azi, statică și parazitare.

8. Cruciada Românismului vede ca o primă condiție a ridicării acestui neam, cultivarea lui, de aceea va căuta să creeze învățători și profesori de elită. Asigurându-le, viața, să se dedice cu toată răvna ridicării intelectuale a poporului.

9. Cruciada Românismului va înlătura pe intermediarul dintre agricultor și negustor. Va crea cooperări de muncă și de desfacere a muncii. Cruciada vede ridicarea agriculturii numai prin înzestrarea muncitorilor agricoli cu unelte și cu posibilități de destacere a muncii lor.

10. Cruciada Românismului își dă seama de asemenea că o țară pur agricolă nu poate progresa, de aceea întrevede posibilitatea creării în primul rând a unor industrii casnice. Astfel țărânul, își va putea găsi o nouă sursă de venit care să-l scutească de a mai mânca ca și ursul iarna, tot ce-a muncit vara. În al doilea rând Cruciada întrevede posibilitatea creării unei industrii serioase care să ne valorifice mai mult produsele noastre brute prin transformarea lor în materii prime la noi în țară. Astfel vom căpăta prețuri mai bune pe bogățiile țării noastre.

11. Cruciada Românismului nu admite un parlament parazită și politic. Ea întrevede un organism de conducere mai simplu, mai redus, nebazat pe politică, ci pe profesiune și specialitate.

12. Cruciada Românismului va lupta să aibă o armată de elită din punct de vedere om și perfectă din punct de vedere material. Cruciada Românismului va da mai multă atenție utilului. Ar-

mata trebuie să fie compusă din oameni de caracter, capabili, eroi și sobri.

13. Cruciada Românismului nu vede ridicarea morală a unui popor decât prin desființarea tuturor tripourilor și interzicerea oricărui joc de bani, cât și desființarea prostituției (prin muncă și educație).

14. Cruciada Românismului, vede redresarea finanțelor țării printr-o reducere a inutilului și risipei din toate instituțiile de stat.

Și baza ridicării finanțelor statului trebuie să fie CINSTEA. Acela care va fura odată, în afară de pedeapsa aspră care i se va da, va fi silit să moară de foame, interzicând oricui să-l ajute. Hoții să se suprime singuri. E pedeapsă mai aspră decât moartea și mai exemplară decât oricare alta. Oprirea jafului e prima lege financiară pe care Cruciada o va promulga.

15. Cruciada Românismului înțelege să impună medicilor să fie salvatorii neamului nu asasinii lui, cum sunt azi și negustori murdari de vieți omenești. Ei vor trebui să devină pionierii unei cruceade puternice pentru ridicarea sădății acestui neam.

În locul neglijenței și forțelii de azi, vor trebui să MUNCESCA cu atenție și cu drag.

Asistența copilului, urmărirea paternității vor reinprospăta energiile acestei Români, redându-i astfel și sănătatea sufletească.

16. Cruciada Românismului în afară de toate reformele sociale, politice și spirituale pe care le va aplica prin legi de guvernare, va căuta să fie o înaltă școală de caracter, de morală, de eivism și de creație. De aceea conducătorii Cruciadei care vor predica această eră nouă vor trebui să citească îndrumările lor din cartea exempli personal.

17. Cruciada nu luptă să învrăjbească ci să înfrățească, dar dacă în calea realizării năzuințelor românismului se interpune cineva, prin aspirațiuni streine și manifestări ostile, ea îl va socoti pe acela un anti român și nu-l va cruța, indiferent cine ar fi.

Mustrea de Cuget

«Să nu ucizi» a spus Domnul nostru Isus Hristos. Împotriva voinței lui Dumnezeu, mai mulți teologi, împinși de diavol și de doi oameni ucigași de Zelinky Codreanu și de Cantacuzino, au omorât pe un creștin nevinovat, pe Mihail Stelescu.

După crimă a venit însă desmeticeez, și cu ea mustrea de cuget. De un an de zile de când au omorât, cei zece ucigași ai lui Mihail Stelescu nu mai au un pic de liniște. Sunt, mai cu seamă îngrozitoare pentru ei, nopțile. Sunt chinuți de vedenii înspăimântătoare. Le apare în somn chipul blajin al celui pe care l-au ucis. Torturați de apăsarea omuciderii pe care au săvârșit-o, ucigașii lui Mihail Stelescu au ajuns niște umbre de oameni: cu cearene vinete împrejurul ochilor, cu fețele supte și palide.

La judecarea lor, când au ajuns să-și spună ultimul cuvânt, cei zece ucigași au izbucnit în plâns. Era plânsul desnădăduit de oameni care se căsesemarnic că au făcut ceiace au făcut.

Mustrați de cuget, ucigașii au plâns cu căință amarnică, și din plânsul lor disperat se putea înțelege cât de mult îi apasă pe suflet că au călcat porunca lui Dumnezeu: «Să nu ucizi!»

Citiți

și raspândiți

Cruciada Românismului

CRUCIADA ROMANISMULUI
publică în numărul viitor:

DIN VITREGIILE VIEȚII, CITIRE...

fragment senzațional din reportajul

D-lui ION DRAGNESCU

făcut asupra dramei vieții periferice
bucureștene.

VIATA POLITICA

Cronica Internă

In preajma unei

schimbări de regim

Perioada de relativă prosperitate care a înviat viața economică a mai tuturor țărilor a făcut ca guvernarea liberală să nu fie îngreunată de turburări cu caracter social.

Lăcomia fără margini a multora dintre oamenii de mari afaceri a făcut însă ca de această perioadă de pace socială guvernul liberal să nu profite în vederea realizării de bine național, și astfel patru ani de conducere liberală s'au scurs fără nici un folos pentru marea mulțime a locuitorilor țării.

Dimpotrivă, în timpul acestei guvernări toate produsele fabricate s'au scumpit, în timp ce sarcinile la orașe și produsele țărănești la sate au rămas pe loc, ceea ce face ca scumpetea să apese greu pe umerii fiecărui cetățean în parte.

Mizeria pătrunde în toate casele, și o nouă criză economică se va abate iarăși, în curând, asupra lumii și asupra țării noastre. Ce speranțe de viitor putem avea?

Partidul liberal va trebui să se retragă în curând de la conducerea Statului.

Partide care militează pentru instaurarea unei dictaturi fățișe a marelui capital asupra micii, partidele conduse de d-nii Vaida, Goga, Cuza, Cantacuzino, Ziuinsky, sunt departe de a putea încerca realizarea planurilor lor, deoarece nu numai că nu au încrederea poporului, dar au chiar împotrivirea categorică a țărănilor, a muncitorilor și a unei bune părți din populația orașenească. Majoritatea populației țării cunoaște că în dosul cuvintelor mincinoase ale agitorilor goștiți, va diști și cantacuziniști se ascund poftă nesățioasă.

Deaceia masele populare se împotrivesc venirii acestor partide la conducerea țării.

Impotrivirea pe care mulțimea locuitorilor o face organizațiilor de luptă ale marelui capital nu se soldează însă printr'un succes al partidelor muncitorești. Masele populare nu sunt antrenate nici de agitatorii socialiști.

Partidele burgheze de centru în fruntea lor partidul liberal-georgist deși pe o platformă apreciată, nu stăpânesc suficiente poziții în simpatia populară.

Singur partidul național-țărănesc, atât prin programul său de reforme pe care dorește să le înfăptuiască în avantajul marelui mulțimi, cât și prin justa sa orientare în ce privește politica externă, stăpânește și încrederea opiniei publice și, se pare a factorului constituțional.

Vom avea, așadar, în curând, dizolvarea parlamentului și noi alegeri, alegeri în care național-țărăniștii vor obține majoritatea sufragiilor. Conform uzanțelor, alegerile vor fi prezidate de guvernul viitoarelor majorități parlamentare, vom avea deci un guvern național-țărănesc prezidat de d. Ion Mihalache.

Partidul Poporului, condus de d. Marșal Averescu, constituie cea mai temeinică rezervă morală și politică a țării.

Cruciada Românismlui crede în priceperea locuitorilor de a-și alege cei mai buni conducători. Ea va lupta în viitoarele alegeri. Năzuind să fie un instrument folosit Neamului Românesc, Cruciada Românismlui va lupta pentru apărarea drepturilor și libertății or, împotriva celor ce le nesocotesc. În felul acesta suntem convingși că vom da și noi o mână de ajutor la progresul și bunăstarea poporului român.

■ Pentru unii șefi politici colaboratorii lor sânt ca niște cai de poștă care dela o etapă la alta sânt mânâși până rămân zdrobiți. Sacrificiul și numărul sacrificiilor nu contează, numai șeful să meargă repede.

■ Te miri ades de ce unii văd răul și nu reacționează, gândesc într'un fel și vorbesc altfel. O fac din două motive: pentru a nu pedea locul căpătat și din lașitate

Cruciada

Românismlui

Informațiuni, Instrucțiuni, Ordine. Cererile de înscriere în gruparea „Cruciada Românismlui” se primesc în fiecare zi la sediul organizației, în Calea Victoriei Nr. 142 și se adresează secretariatului general.

*

Toți cruciații, precum și prietenii și simpatizanții organizației care doresc să imprăștie publicațiile noastre în cercul cunoscuților lor sunt rugați să ne comunice printr'o carte poștală la ce adresă să le trimitem tipărituri: ziare, broșuri, manifeste, etc.

*

Joi 20 Mai, ora 9 d. a., va avea loc la sediul Cruciadei o consătuire a cruciaților.

„Cruciada Românismlui” luptă:

Pentru binele și folosul marelui mulțimi a locuitorilor țării, pentru milioanele de țărani, muncitori și orășeni.

Pentru drepturile și libertățile poporului român.

Pentru scoaterea din mizerie și din întuneric a Neamului Românesc.

Metodele de luptă ale cruciaților sunt cele garantate de Constituție și admise de morala publică.

„Cruciada Românismlui” nu are alte interese decât interesele marelui mulțimi.

Impotriva dușmanilor Neamului Românesc „Cruciada” lovește, la rândul ei, fără nici un fel de cruțare.

rite și întâmplările lumii; așa ne spune cronică.

Intr'adevăr cele păstrate prin mijlocul următor acestei epoci — prin cărți — sânt pentru noi oglinda care trebuie păstrată și bine studiată pentru că să ne cunoaștem bine rădăcina și de-aiauză cauzele explicative în scopul unei bune edificări asupra trecutului. Și oglinda aceasta, este una și aceeași cu „Conspirația Dormănescului”, romanul d-lui D. V. Barnoschi, în care se poate vedea bine dar bine cu adevărat, mai ales viața sub regimul despot.

Prin urmare—Conspirația Dormănescului — are o calitate istorică de necontestat și se bucură de actualitate oricând, întrucât este construită în ritmul celor vremuri rămase doar în ceasov și amintire, însă fără ca autorul să abstractizeze norma beletristică a romanului en vogue.

Raporturile noastre

cu Ungaria

Piatra de temelie pe care noi o punem la baza atitudinii noastre față de evenimentele externe care ne privesc, este principiul integrității noastre teritoriale și al independenței noastre economice și politice.

Sunt la ordinea zilei încercările care se fac de către diplomația statelor, italian și german în direcția atragerii statelor din centrul și sud-estul european în sfera lor de influență.

În ceea ce privește statele care comoun Mica Înțelegere, — Jugoslavia, România, Cehoslovacia, — problema atragerii lor într'un sistem de alianțe cu Italia și Germania întâmpină drept obstacol aproape de neînving faptul că nu pot fi nici într'un mod conciliate antagonismele care despart aceste state de Ungaria, atâta vreme cât aceasta nu renunță la planul de a robi din nou popoarele care s'au eliberat de sub stăpânirea imperiului Austro-Ungar. Ori, Ungaria revizionistă este aliata atât a Italiei cât și a Germaniei, iar tendințele ei revizioniste sunt sprijinite de cele două imperii în acest sens și-au luat angajamente atât conducătorii Italiei cât și cei ai Germaniei. Aceasta era situația în 1936.

În cursul acestui an au intervenit situații noi, Italia a încheiat un pact cu Jugoslavia, și face avansuri României. Ce bază putem noi pune pe aceste avansuri?

Atâta vreme cât „Justiția pentru Ungaria” nu a primit niciun fel de categorică retractare, și cum sprijinirea Ungariei înseamnă ciuntirea României, din două una: sau sprijinirea Ungariei, — care se pretinde și prietenă ai României, înșală Ungaria, sau au de gând să înșele România.

De bună seamă celor mai optimiști dintre Români de bună credință le place să creadă că prietenia cea sinceră va fi purtată de Italia și Germania, României.

În chestiuni de viață și de moarte însă pentru un neam nu este locul pentru atitudini necumpanite. Și, pentru orice om cu chibzuință, se pune întrebarea:

putem noi pune vre-o bază pe promisiunile favorabile nouă ale unor state care au promis dușmanilor noștri sorjina defavorbit nouă? Putem clădi viitorul Neamului Românesc pe incertitudine?

Iată pentru ce suntem îndreptățiți să considerăm că este serioasă și trebuie temeinic analizată ipoteza că ni se întinde o cursă în care noi nu trebuie să cădem. Nu avem de tratat nimic cu conducătorii Ungariei, Italiei și Germaniei atâta vreme cât cei dintâi nu ne dau asigurări demne de luat în considerare că nu intenționează să ne atace, iar ceilalți că nu au de gând să sprijine pe cei dintâi în planurile lor de agresiune. Până atunci, putem spune că dela 1918 dănu astăzi în raporturile noastre cu Ungaria nu a intervenit nimic din celace ar putea să ducă după sine o destindere: „Pe frontul de vest, nimic nou”!

„Patria se cheamă norodul, iar nu tagma jefuitorilor.

Tudor Vladimirescu

„Cruciada Românismlui” luptă:

Impotriva tagmelor de jefuitori. Impotriva legiunilor asupritoare. Impotriva strănilor care își întind ghiarele răpitoare asupra bogățiilor Neamului Românesc.

Cronica Literară

Conspirația

Dărmănescului

Cartea d-lui D. V. Barnoschi reactualizează traiul de câne din epoca despotismului, rămas în crustă adânc pe răbojul istoriei noastre. O viață martirizată însă trăită cu scop și responsabilitate până la capăt, cu tot convoiul neajunsurilor ei găsibile — în vremea noastră — numai în letopisetele cele de până la isorâvitul secolului al XIX-lea, sau în mărturia vre-unui moșneag martor de viață și trai câmpit în cele timpuri de vitregie.

Istoria despotismului deși s'a păstrat în inima poporului român

* D. V. Barnoschi — roman — ed. Cartea Românească.

ca o pagină de frământări într'o carte nouă cu isprăvi vechi și crâncene pentru contemporanii noștri și pentru cel ce vor trăi după ei, Conspirația Dărmănescului rămâne o carte unde se armonizează etic cu esteticul, firescul cu fantezia, adică rămâne o carte plină de viață și înțeles, o carte al cărei cuprins s'a păstrat de arândul vremurilor depănându-se — fuilor de basm din o mie și una — de către bătrâni odraslelor sau strănepoștilor lor cu păr bălai.

Așa era pe-atunci; așa se cunoșteau și răspândeau îndrumă-

Cât privește arhaismele, e de prisos dacă mai adaug că ele abundă în cele câteva sute de pagini, fără ca cititorul să rămână plictisit de lectura acestora așa cum se întâmplă — din păcate — atunci când citești o lucrare mult sau mai puțin istorică.

Dar nu numai pentru această considerațiune „Conspirația Dărmănescului” este o carte bună ce merită să fie citită. Valoarea ei este și mai mare dacă facem o mică comparație cu unele din voiumele recente la cari de chibzuim, lumânarea întâlnim propria și preciziunea literară pe care o întâlnim în romanul d-lui D. V. Barnoschi. În locul acestor condiții de ordin absolut rudimentar vom găsi — prin comparația noastră — numeroase, „barbarisme” fără rost și mai ales fără nici un fel de legătură lexicologica.

Pe bună dreptate „Conspirația

Dărmănescului” mai are o calitate de neîntrecut. Și aceasta reprezintă — cu drept cuvânt — una din dibăcile scriitoricești ale d-lui D. V. Barnoschi, întrucât nimeni până astăzi, dar absoțut nimeni, n'a isbutit să reinvieze o lume de calici, cnezi, ispravnici, vornici sau paharnici, cu cari să stai de vorbă, să trăiești și să enumeri metehnele și păcatele zilelor lor.

— „O hi cinstite vornice, că lumea îi de felurite feluri; unuia îi place hodina, aluia osteneala”.

Năgădui, romanul d-lui D. V. Barnoschi rămâne o operă care — prin valoarea ei — își asigură o permanentizare îndreptătită în biblioteca oricărui cărturar dornic de cunoașterea unor timpuri ajunse basm — prin interpretare — și păstrate suvenir de aur în ființa încărunită a hri-soavelor noastre de oțel...

ION DRĂGNEȘCU

Opinia Publică a primit cu mare ușurare sufletească sentința prin care justiția militară a condamnat pe ucigașii lui Stelescu

Presă din Capitală
ziarul „Epoca”

„Nu sânt cei zece
singurii vinovați!”

Ziarul „Epoca” întemiat de marele patriot Nicolae Filipescu și condus cu destoinicie și curaj de fiul său, de d. Grigore Filipescu, publică în numărul de Miercuri 28 Aprilie sentința pronunțată în procesul asasinării lui Mihail Stelescu și un comentariu, pe care le reproducem.

Cititorii noștri vor prețui cuvintele care vin dela „Epoca” drept unele care vin „din casa celor mai atenți partizani ai ordinii și ai intereselor naționale”.

S'a pronunțat sentința în procesul asasinării lui Stelescu.

Au fost condamnați la munca silnică pe viață: Ion Caratănase, Iosif Bozantan, Ștefan Curcă, Ion Pele State Gr. Ion, I. Atanasiu, Gavril Bogdan și Vlad Radu.

Au fost condamnați la zeci ani muncă silnică: Ștefan Georgescu și Ion Trandafir.

„și totuși nu fără o dureroasă strângere de inimă am primit știri, (Rugăm cenzura să binevoiască a soti aceste rânduri de vigilență ci. Noi știm mai bine decât domnii cenzoari ce trebuie spus și ce nu. Iau găuire vorbeii reținute și cântărite, pornind dela noi, adică din casa celor mai atenți parnici ai ordine și ai intereselor naționale, nu poate duce decât la un singur rezultat creșterea atmosferei a cărei risipire se urmărește).

Da, cu dureroasă strângere de inimă am primit sentința condamnării la munca silnică pe viață a celor opt asasini a lui Stelescu.

N'așteptam această sentință?

Ba da.

N'o doream?

Ba da.

Și nici măcar față de faptă, pedeapsa nu ni se pare prea grea.

Cine ucide trebuie să știe că că răspunde cu viața lui.

Dar cei cari intră în ocnă pentru a nu mai eși de acolo sunt fineri. Viața le surâde. Ar fi putut fi luptători harnici în slujba țării. Nu se poate să nu fie strângere de inimă și cutremurare în fața acestor înmormântați de vii.

Și nu se poate, în aceste momente de tristețe, în fața inevitabilului, să nu ne gândim și la sinistri vânturători cari și azi încearcă să alimenteze atmosfera violenței și a asasinatului.

Lor puțin le pasă. Ei nu răspund. Pentru ei nu este suferință, și suferința altora nu-i oprește. Ori câți sacrificai, numai să vie foloasele personale scontate.

Nu se poate să nu ne gândim la diversii traficanți tricolori cari pândesc din umbră, oferindu-ș serviciile de canalizatori, veseli când văd violența împinsă până la ceace nu poate duce decât la înmormântarea tinereții, și de atâtea ori și a unui crez cinstit.

Nu se poate să ne gândim și la erorile echipei d-lui Tătărescu, la acea lipsă de hotărâre în timp util care ar fi împiedicat atâtea.

Și nu se poate să nu spunem: nu, nu sânt cei zece zingurii vinovați!

D. Mareșal Averescu

felicită Consiliul de Război al Corpului II Armată pentru felul cum a judecat pe ucigașii lui Mihail Stelescu

O scrisoare adresată d-lui Col. Bădescu președ. consiliului;

D. Mareșal Averescu a adresat d-lui col. Bădescu, președintele consiliului care a judecat pe omorătorii lui Mihail Stelescu o scrisoare cu următorul cuprins:

MAREȘAL AVERESCU

Trimitete cu prilejul sentinței în oribilul „Proces Stelescu”, Colonelului Bădescu Președintele Consiliului de Război al Corpului II A, cordiale felicitări cu rugămintea să le împărtășească și camarazilor cari l-au secundat să salvagardeze prestigiul justiției militare și să întărească în publicul serios încrederea în curajul și imparțialitatea judecătorilor militari.

La scrisoarea de mai sus d. col. Bădescu președintele consiliului, a trimis d-lui Mareșal Averescu răspunsul următor:

DOMNULE MAREȘAL,

Respectuos Vă rog a-mi ierta curajul, ca, adresându-mă direct și personal, să Vă pot prezenta din adâncul sufletului meu, de om și ostaș cele mai recunoscătoare mulțumiri pentru bunele și binevoitoarele aprecieri ce ați avut asupra sentinței ce am fost nevoit a pronunța în procesul cunoscut.

Aprecierea Excelenței Voastre mi-a umplut inima de mulțumire și încredere în noi; în judecata noastră dreaptă și limpede și în sentimentele noastre față de îndarorirea ce avem, în respectul legilor, menținerea sus și neștirbită, atât a autorității de stat, cât și a Justiției și a Instituției.

Am socotit că, a fi făcut altfel meritam să fim alungați en pierre de tot ce este serios și onest în această țară.

Domnule Mareșal, fac parte din generația instruită și educată ostășește de Excelența Voastră!

Vă rog de asemenea, cu acelaș respect, să binevoiți a-mi permite ca, cu ocazia sărbătoririi Sf. Paști, să vă urez deplină sănătate, fericire și realizarea tuturor dorințelor, atât personale, cât și a celor generale pentru binele tuturor.

Să trăiți Domnule Mareșal.

Colonelul M. BĂDESCU

Comandamentul 2 Teritorial

MAREȘAL AVERESCU

Trimite cu prilejul sentinței în oribilul „Proces Stelescu”, Colonelului Bădescu Președintele Consiliului de război al corpului II A, cordiale felicitări cu rugămintea să le împărtășească și camarazilor cari l-au secundat să salvagardeze prestigiul justiției militare și să întărească în publicul serios încrederea în curajul și imparțialitatea judecătorilor militari.

La scrisoarea de mai sus d. col. Bădescu președintele consiliului, a trimis d-lui Mareșal Averescu răspunsul următor:

DOMNULE MAREȘAL,

Respectuos Vă rog a-mi ierta curajul, ca, adresându-mă direct și personal, să Vă pot prezenta din adâncul sufletului meu, de om și ostaș cele mai recunoscătoare mulțumiri pentru bunele și binevoitoarele aprecieri ce ați avut asupra sentinței ce am fost nevoit a pronunța în procesul cunoscut.

Aprecierea Excelenței Voastre mi-a umplut inima de mulțumire și încredere în noi; în judecata noastră dreaptă și limpede și în sentimentele noastre față de îndarorirea ce avem, în respectul legilor, menținerea sus și neștirbită, atât a autorității de stat, cât și a Justiției și a Instituției.

Am socotit că, a fi făcut altfel meritam să fim alungați en pierre de tot ce este serios și onest în această țară.

Domnule Mareșal, fac parte din generația instruită și educată ostășește de Excelența Voastră!

Vă rog de asemenea, cu acelaș respect, să binevoiți a-mi permite ca, cu ocazia sărbătoririi Sf. Paști, să vă urez deplină sănătate, fericire și realizarea tuturor dorințelor, atât personale, cât și a celor generale pentru binele tuturor.

Să trăiți Domnule Mareșal.

Colonelul M. BĂDESCU
Comandamentul 2 Teritorial

Presă din Provincie
„Gazeta Făgărașului”

Țărani, feriți-vă de
Legiunea veneticilor
careucid Români

De câteva zile se judecă la București procesul ucigașilor lui Mihail Stelescu. Cei mai mulți dintre advocații cari apără pe asasini sunt străini de neamul nostru. Voi da numai câteva nume: Vergatly, Polyhroniade, Popof, Tell, Vojen, etc, etc.

Aceștia sunt apărătorii. Cine sunt acuzații? O bandă compusă din 10 derbedei, dintre cari 3 erau să se facă preoți (nu le-a ajutat însă D zeu să se vadă cu harul sfânt) și care era condusă de grecul Grig State și de bulgarul Caratănase. Cine i-a pus la cale? Corneliu Zelea Codreanu fiul lui Ion Zelinschi și al D-nei Eiza Brauner. Deci, un străin fără picătură de sânge din sângele nostru românesc Cine a fost cel ucis? Bravul tânăr Mihail Stelescu român curat și cinstit neam de neamul lui.

Ce durere și ce rușine! Străinii pripășiți în țara noastră neucid se duc în fața judecăților noastre românești și se fălesc cu fapta lor, iar ceilalți străini care-i apără sunt care de care mai obraznici și mai insinuanti, și nimeni nu-i pune la locul lor, nimeni nu le dă câte un picior să sboare tocmai în fundul Țarigradului, de unde au venit strămoșii lor ca strângători de biruri depe spatele nenorocitului popor românesc.

Este durere și rușine mare pentru neamul nostru că un fiu vrednic al lui cum a fost Mihail Stelescu, a putut fi ucis mișelește într'un spital de stat, dar este o pată care nu se va șterge veacuri de-a rândul depe obrazul țării, faptul că după moartea lui românii adevărați stau nepăsători și se uită cum săbaticii ucigași joacă pe mormântul nefericitului tânăr cruciat.

Nimeni nu vede că ucigașul acesta de Zelinschi ucide numai români? Voi da numai câteva nume: Manciuc, Vernichescu, Ion Toma, Petre Popescu, Ion Petrescu, Toader Albu, etc. etc. Impotriva cui luptă? Eu văd că până acum au ucis numai români, iar pe străini nu numai că nu-i ucid, dar îi pun frunțași. Așa e prințul Gh. Cantacuzino, Alecu Cantacuzino, grecul cu rădăcinile în Țarigrad, Polyhroniade, Virgil Ionescu frate cu Barbu (Ionescu) Leibovici, Vojen, și mulți alții.

Ce caută aștea toți? Nu cumva această organizație e pusă tocmai în slujba străinilor și are de gând din nou să robească acest popor de țărani? Nu cumva li s'a spus ciocoilor greci de mai sus că li se vor da înapoi pământurile pe care statul le-a împărțit țăranilor?

Cine a citit istoria știe că într'o vreme Țara Moldovei pe când era condusă de un Cantuzin (neam cu asta care conduce) a rămas cu o populație de 16.000 de capete fiindcă ceilalți muriseră de foame robii, și de alte „fericiri” aduse în țară de greci.

Feciori de țărani, deschideți-vă ochi și vedeți că în spatele cântecilor lui Codreanu se ascund toți grecoteii și alți dușmani de moarte ai neamului nostru și ai voștri ai plugarilor.

Acum, când Isus Mântuitorul neamurilor a fost răstignit pe cruce, uite-te inima ta și vezi dacă locul tău de român este alături de străini, dacă locul tău de creștin adevărat este alături de ucigași.

Girantul responsabil: Alex. Mocanu